

OTOBİYOGRAFI

Otobiyografi bir kimsenin şimdiki ve geçmiş yaşamının yazılı olarak anlatmasıdır. Kişinin şimdi özelliklerinin, genel gelişim sürecinin bir parçası olduğu ve bu özelliklerinin geçmiş olaylardan kaynaklandığı sayılması, otobiyografi tekniğinin temelini oluşturur. Otobiyografide kişi geçmişte ne gibi gereksinimleri olduğunu, bunları nasıl ifade ettiğini, nasıl duyurduğunu, çevrenin beklentileri ne ölçüde ve nasıl karşılandığı güçlüklerle nasıl baş ettiğini, kimlerden destek gördüğünü kimlerle çalıştığını yansıtabilir.

Otobiyografi iki şekilde yazdırılır. Birincisi serbest yazıdır. Bireye kendini bildiği andan itibaren yaşamını kısaca yazması istenir. İkincisi konuya bağlı olan otobiyografidir. Bu yöntemle bireye sözünü etmesi istenilen konular verilir ve yaşam öyküsünü bu konular çerçevesinde yazması istenir. Bizim uygulayacağımız teknik ikincisi olacaktır.

UYGULAMA AMACI

Otobiyografi uygulamasındaki amaç, öğrencilerin duygu, düşünce ve istekleriyle, çevre ve olaylarla ilgili düşünceleri serbestçe anlamasını sağlamaktır. Otobiyografi uygulanmasından önce öğrencileri neler anlatabileceği hatırlatmaya yardımcı olabilecek bir form açıklanır. Gerekirse tahtaya çıkarılır.

UYGULAMA ZAMANI

Bu teknik sınıflardaki öğrencilerin buldukları çağ gereği istek ve duygularındaki olabilecek sık değişiklikleri bilmek ve onu tanımada devamlılık sağlamak amacıyla her yıl birinci öğretim ortalarında uygulanır.

DEĞERLENDİRME ŞEKLİ

Uygulama sınır öğretmeni tarafından tek tek okunarak değerlendirilir. Öğrenciyi rahatsız eden durumlar tespit edilir ve öğrenci için hazırlanan özel bilgi kartına işlenir. Aşağıdaki soruları cevapladığınızda otobiyografilerin yorumlanmasında yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

1. **Yazı Nasıl Bir İzlenim Uyandırmaktadır:** Öğrencinin kendine ilişkin konuları anlatırken üslubundaki ton değişmelerine dikkat ediniz. Öğrencilerin bıraktığı genel izlenim nedir? Mutlulukları..... ? Öğrencinin ruh sağlığı yerinde mi gözüküyor? “sevgi” nefret, anne baba gibi duygu yüklü sözcüklerin nasıl kullanıldığına dikkat ediniz ? Kağıdın düzgün ya da geliş güzel oluşunun bireyin davranış görüntüsü ile yakın bir ilişkisi yoktur.
2. Öğrencinin geçmesi hakkındaki bilgilerinize göre yazıda yer vermediği önemli olaylar ve kişiler var mıdır? Bir otobiyografinin bütün ayrıntılarını içermesi beklenemez. Ama adlanan konular, önemli ve daha sonda bir görüşme sırasında üzerinde durulmaya değer ip uçları olabilir. Eğer öğrenci aile bireylerine değinmemişse yada bilinen bir olayı, yada yanmaktan kaçınmışsa bu tür atlamalar dikkatlice incelenmelidir. Öğrenciler yaşamlarının sakın ve iyi geçen dönemleri hakkında kısa şeyler yazmalı, daha çok kendileri için önemli olan konular üzerinde durma eğilimi gösterirler.
3. Otobiyografinin uzunluğu ne kadardır? Bir otobiyografinin şunlar gibi pek çok şeye bağlıdır: 1- Öğrencinin yazmaya istekli oluşu, 2- yazıda belli bir planın izlenip izlenmediği, 3- bireyin anlatımındaki akıcılık, 4- öğrencinin problemlerinin çözümüne yardıma gereksinmesi olduğu konusunda ki inancının derecesi. Otobiyografinin ideal uzunluğu hakkında yapılan öneriler iki yüz sözcük ile beşbin sözcük arasında değişmektedir.
4. Yazı nasıl düzenlenmiştir? Eğer öğrencilerin izleyicileri bir plan verilmişse yazının düzeninden yorum için bir takım ip uçları çıkarma olasılığı azalır. Yine de verilen plandan yapılmış olan herhangi bir değişikliğin dikkate alınması gerekir.
5. Anlatılan düzey nedir? Eğer öğrenci otobiyografiden hiçbir yarar ummuyorsa baştan savma bir biçimde yazabilir. Savunmalar içinde olan öğrenciler kendi gelişimlerini yazarken derinliğe gitmekten kaçınabilirler. Yüzeysel ve kaçamaklı yazarlar, sorunlarını ve kaygılarını saklamak isteyen veya açığa vurmaktan kaçınan öğrencileri nitelendiren bir özelliktir.

6. Yazıda tutarsızlıklar var mıdır? Burada anlatılmak istenilen tutarsızlık, öğrencinin kendi yaşantıları ve çeşitli olaylar konusunda kasıtlı olarak yaratmaya çalıştığı yanıltıcı ve bilinçsiz olarak yaptığı hataların ifade etmektedir.

Öğrenci, güven verici bir ortamda ve sorunlarına çözüm bulunacağına inandığı zaman kendini doğru bir biçimde açığa vurabilir. Ancak bu koşullarda yazılmış bir otobiyografi bireyi tanımada etkili bir araç olabilir. Otobiyografi ile elde edilen bilgiler başka kaynaklardan edinilen bilgiler de denetlenmeli ve desteklenmeli.

Otobiyografi yazımına başlamadan önce öğrencilere konunun önemini belirten bir konuşma yapılmalıdır. Özellikle yazılan ve yazılan özel olayların gizli tutulacağı konusunda öğrenciye güven verilmelidir.

OTOBİYOGRAFİ İÇİN ÖĞRENCİLERE HATIRLATMADA KULLANILACAK BAZI KONULAR

1. Ailenizden biraz bahseder misiniz?
2. Sizi çok etkileyen olaylar ve bunların etkileme sebepleri.
3. Hayatınız boyunca geçirdiğiniz önemli hastalıklar.
4. Bu güne kadar ki öğrenim hayatınızda etkisinde en çok kaldığınız öğretmen ve bunun nedenleri.
5. En çok hoşlandığınız dersler konular ve nedenleri.
6. En çok sevdiğiniz renkler ve eşyalar. Bu sevmenin özel nedenleri var mı?
7. Hiç sevmediğiniz dersler ve nedenleri.
8. Kişiliğinizle bütünleşmiş hobileriniz neler?
9. Çocukluğunuzda en çok sevdiğiniz ve oynadığınız oyunlar.
10. En çok sevdiğiniz arkadaşlarınızı bize tanıtırınız.
11. Çocukluğunuz da benzetmek istediğiniz kişi ve nedenleri.
12. Hayattaki hedefleriniz beklentileriniz. Gelecekte düşündüğünüz okul ve meslekleri.

13. Bu hedeflere giderken sizi engelleyecek konular var mı nelerdir?
14. Bu hedeflere ulaşabileceğinize inanabiliyor musunuz.?
15. Bu hedeflere giderken kullanacağınız metotlar nelerdir niçin?
16. Size çok tedirgin eden ve “bunlardan kurtulsam kendini çok iyi hissederim” dediğiniz durumlar var mı neler.

NOT: Kişiliği anlama ve değerlendirmede ilk başvuru olan yol otobiyografi olmuştur. Bu yöntemle, kişinin kişiliğinin belli yanların ve alışkanlık haline gelme olan davranışlarını ve kısaca hikayesini bildiği gibi yazması istenir.

Yukarıdaki maddeler tahtaya yazdırılacak ve öğrencilerin bu konular doğrusunda otobiyografilerini yazmaları istenecek.

1. Yaşamınız boyunca etkisi altında kaldığınız olaylar nelerdir?
2. Okulda sizi devamlı tedirgin eden sorunlarınız nelerdir?
3. Ailenizde sizi tedirgin eden sorunlarınız nedir?
4. Ailenizin nasıl davranmasını istersiniz?
5. İlgilendiğiniz konular geleceğe dönük planlarınız nelerdir?
6. Geçmişinizde ilgili neler söyleyebiliriz?